

Suburban Orthodox
Congregation Toras Chaim

Toldos

Looking The Other Way

Sponsored by Mrs. Rosalie Sklar & Family,
for the Yahrzeit of her beloved husband
Dr. Manfred Sklar, z"l

Wednesday, November 3rd @ 8:00 PM

Given by Rabbi Shmuel Silber

1. בראשית פרק כז

מו ותאמר רבקה אל-יצחק קצתי בחיי מפני בנות חת אמ-לקח יעקב אשה מבנות חת כאלה מבנות הארץ למה לי חיים:

46. And Rebecca said to Isaac, "I am disgusted with my life because of the daughters of Heth. If Jacob takes a wife of the daughters of Heth like these, from the daughters of the land, of what use is life to me?"

2. בראשית פרק כח

א ויקרא יצחק אל-יעקב ויברך אתו ויצוהו ויאמר לו לא-תקח אשה מבנות כנען: ב קום לך פדנה ארם ביתה בתואל אבי אמך וקח-לך משם אשה מבנות לבן אחי אמך: ג ואל שדי יברך אתך ויפרך ויברך והיית לקהל עמים: ד ויתן-לך את-ברכת אברהם לך ולזרעך אתך לרשתך את-ארץ מגריך אשר-נתן אלהים לאברהם:

1. And Isaac called Jacob and blessed him, and he commanded him and said to him, "You shall not take a wife of the daughters of Canaan. 2. Arise, go to Padan aram, to the house of Bethuel, your mother's father, and take yourself from there a wife of the daughters of Laban, your mother's brother. 3. And may the Almighty God bless you and make you fruitful and multiply you, and you shall become an assembly of peoples. 4. And may He give you the blessing of Abraham, to you and to your seed with you, that you may inherit the land of your sojournings, which God gave to Abraham."

3. בראשית רבה (וילנא) פרשת תולדות פרשה סז

יב ויקרא יצחק אל יעקב ויברך אותו, ר' אבהו אמר לפי שהיו הברכות מפוקפקות בידו והיכן נתאושו בידו כאן ויקרא יצחק אל יעקב, אמר ר"א אין קיום הגט אלא בחותמיו שלא תאמר אלולי שרימה יעקב באביו לא נטל ברכותיו ת"ל ויקרא יצחק אל יעקב ויברך אותו, א"ר ברכיה משל לבן מלכים שהיה חותר לאביו ליטול ליטרא אחת של זהב אמר לו למה במטמוניות בא וטול לך בפרהסיא

4. בראשית פרק כה

יט ואלה תולדות יצחק בן-אברהם אברהם הוליד את-יצחק:

19. And these are the generations of Isaac the son of Abraham; Abraham begot Isaac.

5. כלי יקר בראשית פרק כה פסוק יט

א. (יט) ואלה תולדות יצחק בן אברהם כי בלשון עברי יש חילוק בין לשון בן ללשון תולדה, כי לשון בן יאמר לפעמים אף בלא תולדה כי התלמידים קרוין בנים אף על פי שלא ילדם ממש, וכמו ויהי לה לבן דמשה (שמות ב י), ותהי לו לבת דאסתר (אסתר ב ז), ואברהם נקרא אב המון גוים אף על פי שלא ילדם. וכן יש הבדל בין המלמדו ובין המולידו ממש כי מה שהאדם מקבל טבע מלמדו זהו במקרה ולא בעצם והמקרה משתנה מצד המקבל. אבל מה שהאדם מקבל טבע מולידו זהו בעצם ולא ישתנה אם יונח כך על טבעו, אם לא מצד רוב חריצות והשתדלות והרגל יכול לבוא לידי טבע שני אבל טבע מלמדו ישתנה בנקל. לכך אמר משה (במדבר יא יב) האנכי הרייתי את כל העם הזה אם אנכי ילדתיהו, ואמר אף על פי שהם תלמידי והתלמידים קרוין בנים מכל מקום הרי לא ילדתיים ממש, ומה אעשה אם מעשיהם משתנים מטובה לרעה, כי הערימו עצה ולא מני ולא ממני יצא הדבר, ואם כן למה זה תטיל כל הטורח הזה עלי כאילו אשמתם תלויה בי ...

ב. לפיכך ישמעאל לא נקרא כי אם בן אברהם כי לא קיבל טבעו זולת מה שלימדו אברהם ממעשיו הטובים וזה היה אצלו במקרה ונשתנה, שהרי לסוף יצא לתרבות רעה לפיכך תלה התולדה בהגר כי קיבל טבע הגר המצרית, והמצרים שטופי זימה על כן היה גם הוא מצחק בגילוי עריות ולא נשתנה כי קיבל טבעה בעצם, על כן תלה המקרה באברהם והעצם בהגר.

ג. אבל יצחק קיבל טבע אברהם ולמד גם ממעשיו על כן תלה הכל באברהם הן לשון בן הן לשון תולדה

Rabbi Shlomo Ephraim ben Aaron Luntschitz was born in Luntschitz (Lenczyk, Poland) c. 1540. His mentor was R. Shlomo Luria. For some period he was Rosh Yeshiva in Lvov (Lemberg). From 1604 he was assistant Rabbi to R. Judah Loew (Maharal) in Prague and was Rosh Yeshiva, and eventually succeeded Maharal (after his death) as Rabbi of Prague in 1609. He died in 1619.

6. אור החיים בראשית פרק כה פסוק יט

... עוד ירמוז על עיקר תולדות הצדיקים שהם מצות ומעשים טובים, כי להיות שיצחק לא נודעו נסיונותיו וגדר צדקותו, והגם שפשט צוארו על גבי המזבח אין דבר זה מבואר בתורה ועד היום יש מפרשים (ראב"ע כב ד) כי בעל כרחו נעקד, לזה מודיע הכתוב באומרו ואלה תולדות יצחק בן אברהם הבט וראה המוליד והמורם כיוצא בו. ורמז גם כן בתיבת בן אברהם על דרך אומ' (משלי י') בן חכם פי' כי הוא אברהם בבחינת הצדקות והפלגת חיבתו יתברך. וכפי זה ידויק גם כן אומרו ואלה בתוספת וא"ו לומר מוסיף על תולדותיו של אברהם המפורסם לטובה בכמה נסיונות גם תולדותיו של יצחק בדומין:

R. Hayyim b'r Moshe ibn Attar was born in Sali, West Morocco in 1696. As a child he studied with his father and grandfather, R. Hayyim ibn Attar the Elder, and upon achieving maturity, continued his studies, eventually teaching and involved himself in public affairs, becoming famous for his acumen and piety. He died in 1743, after having lived in Jerusalem for less than a year.

7. רד"ק בראשית פרק כה פסוק יט

ויש לפרש עוד שהיה ישר ונאמן והולך בדרך טובה ואוהב לבריות כמו אביו עד שהכל אומרים אברהם הוליד את יצחק:

8. רש"י בראשית פרק כה פסוק יט

אברהם הוליד את יצחק – על ידי שכתב הכתוב יצחק בן אברהם הוזהר לומר אברהם הוליד את יצחק, לפי שהיו ליאני הדור אומרים מאזימלך נתעברה שרה, שהרי כמה שנים שהתה עם אברהם ולא נתעברה הימנו, מה עשה הקב"ה, לר קלסתר פניו של יצחק דומה לאברהם, והעידו הכל אברהם הוליד את יצחק, וזהו שכתב כאן יצחק בן אברהם הוזהר, שהרי עדות יש שאברהם הוליד את יצחק:

Since Scripture wrote: "Isaac the son of Abraham," it had to say: "Abraham begot Isaac," because the scorners of the generation were saying that Sarah had conceived from Abimelech, for she had lived with Abraham for many years and had not conceived from him. What did the Holy One, blessed be He, do? He shaped the features of Isaac's face to resemble Abraham's, and everyone attested that Abraham had begotten Isaac. This is the meaning of what is written here: "Isaac, the son of Abraham," because here is proof that "Abraham begot Isaac." - [From Midrash Tanchuma, Toledoth 1]

9. תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף פז עמוד א

עד אברהם לא היה זקנה, מאן דהוה בעי למשתעי בהדי אברהם – משתעי בהדי יצחק, בהדי יצחק – משתעי בהדי אברהם. אתא אברהם, בעא רחמי ויהוה זקנה, שנאמר +בראשית כד+ ואברהם זקן בא בימים.

10. Covenant & Conversation (Chief Rabbi Sir Jonathan Sacks): page 149

The close physical resemblance between Abraham and Isaac refuted the charge of those who said that Abraham was not the real father, but it gave rise to an unexpected difficulty. Both father and son, identical in appearance, suffered a loss of individuality. Nor is this pure speculation – it is pointing to a subtle but important aspect of the story. Examine Genesis carefully, and we see that Isaac is the least individuated of the patriarchs. His life reads like a replay of his father's. Like Abraham, he is forced by famine to go to the land of the Philistines.² He too encounters Avimelech. He too feels impelled to say that his wife is his sister. He re-digs the wells his father dug. Isaac seems to do little that is distinctively his own.

Sensitive to this, the rabbis told a profound psychological story. Parents are not their children. Children are not replicas of their parents. We are each unique and have a unique purpose. That is why Abraham prayed to God that there be some clear and recognizable difference between father and son.

11. בראשית פרק כו

טז ויאמר אבימלך אל-יצחק לך מעמנו כי-עצמת ממנו מאד: יז וילך משם יצחק ויחן בנחל-גרר וישב שם: יח וישב יצחק ויחפר | את-בארות המים אשר חפרו בימי אברהם אביו ויסתמום פלשתים אחרי מות אברהם ויקרא להן שמות כשמת אשר-קרא להן אביו:

16. And Abimelech said to Isaac, "Go away from us, for you have become much stronger than we." 17. And Isaac went away from there, and he encamped in the valley of Gerar and dwelt there. 18. And Isaac again dug the wells of water which they had dug in the days of his father, Abraham, and the Philistines had stopped them up after Abraham's death; and he gave them names like the names that his father had given them.

12. Covenant & Conversation (Chief Rabbi Sir Jonathan Sacks): page 164

Isaac is the least original of the three patriarchs. His life lacks the drama of Abraham or the struggles of Jacob. We see in this passage that Isaac himself did not strive to be original. The text is unusually emphatic on the point: Isaac "reopened the wells that had been dug in the time of his father Abraham, which the Philistines had stopped up after Abraham died, and he gave them the same names his father had given them."

13. בראשית פרק כו

יט וַיַּחְפְּרוּ עַבְדֵי-יִצְחָק בְּנַחַל וַיִּמְצְאוּ-שָׁם בְּאֵר מַיִם חַיִּים: כ וַיִּרְיֻכוּ רֵעֵי גֵרָר עַם-רַעִי יִצְחָק לֵאמֹר לָנוּ הַמַּיִם וַיִּקְרָא שֵׁם-הַבְּאֵר עֵשֶׂק כִּי הִתְעַשְׂקוּ עִמּוֹ: כא וַיַּחְפְּרוּ בְּאֵר אֲחֵרֶת וַיִּרְיֻכוּ גַם-עָלֶיהָ וַיִּקְרָא שְׁמָהּ שִׁטְנָה: כב וַיַּעַתֵּק מִשָּׁם וַיַּחְפֹּר בְּאֵר אֲחֵרֶת וְלֹא רָבוּ עָלֶיהָ וַיִּקְרָא שְׁמָהּ רְחֹבוֹת וַיֹּאמֶר כִּי-עַתָּה הִרְחִיב יְהוָה לָנוּ וּפָרִינוּ בָּאָרֶץ:

19. And Isaac's servants dug in the valley, and they found there a well of living waters. 20. And the shepherds of Gerar quarreled with Isaac's shepherds, saying, "The water is ours"; so he named the well Esek, because they had contended with him. 21. And they dug another well, and they quarreled about it also; so he named it Sitnah. 22. And he moved away from there, and he dug another well, and they did not quarrel over it; so he named it Rehoboth, and he said, "For now the Lord has made room for us, and we will be fruitful in the land."

14. רבינו בחיי בראשית פרק כו פסוק טו

(טו) וכל הבארות אשר חפרו. יגיד הכתוב כי מתוך הקנאה שנתקנאו בו פלשתים סתמו כל הבארות אשר חפרו בימי אברהם אביו, כדי שלא יוכל יצחק להועיל עצמו בהן ולהשקות זריעותיו ומקנהו, ואח"כ נתגבר יצחק וחפר אותן וקרא להן כשמות אשר קרא להן אביו, ועשה כן לכבוד אביו. וממה שהתורה הודיעה זה נראה שנחשב לו לזכות ויש בזה התעוררות, וק"ו שאל ישנה אדם מדרך אבותיו, שהרי יצחק אפילו שמות הבארות שקרא אותן אביו לא רצה לשנותן, וזה ק"ו לדרכי האבות ומנהגותיהם ומוסר שלהם, ואולי מפני זה לא נשתנה שמו כמו שאר האבות וזו מדה כנגד מדה, כן פירש הגאון ז"ל...

Rabbeinu Bachya (or Bachye) ben Asher was born in Spain in 1255 (he should be differentiated from Rabbeinu Bachya ben Yoseph ibn Pakuda, author of Duties of the Heart ["Chovot Halevavot"], who preceded him by 200 years. Rabbeinu Bachaya passed away in Saragosa, Spain in 1340.

15. קדושת לוי בראשית פרשת לך לך

והנה ידוע שאברהם רומז על מידת אהבה, ויצחק על מידת הגבורה, ויעקב על מידת התפארת.

R. Levi Yitzchak of Berdichev was born circa 1740 / 5500 to his father R. Meir, who was Rabbi of Huskav, Galicia. R. Levi became close to R. Dov Baer, the Maggid of Mezerich, and R. Shmuel Shmelke of Nikolsburg, and became one of the greatest of Chassidic leaders. He served as rabbi of a number of Jewish communities in Poland, including Pinsk, and in 1785 / 5545 was appointed the Rabbi of Berdichev, where he died in 1810 / 5570.

16. קדושת לוי בראשית פרשת וירא

עשה כאן מדת גבורה, וזכה לנשמה של יצחק שהוא מדה זו (עי' זוה"ק ח"ג השמטות רנג, א; זו"ח פ' תולדות שם).

(A)

17. Covenant & Conversation (Chief Rabbi Sir Jonathan Sacks): page 164

Normally we strive to individuate ourselves by differentiating ourselves from our parents. We do things differently, or even if we don't, we give them different names. Isaac was not like this. He was content to be a link in the chain of generations, faithful to what his father had started.

(B) Isaac represents the faith of persistence, the courage of continuity. He was the first Jewish child, and he represents the single greatest challenge of being a Jewish child: to continue the journey our ancestors began, rather than drifting from it, thereby bringing the journey to an end before it has reached its destination. And Isaac, because of that faith, was able to achieve the most elusive of goals, namely peace – because he never gave up. When one effort failed, he began again. So it is with all great achievement: one part originality, nine parts persistence.

I find it moving that Isaac, who underwent so many trials, from the binding when he was young, to the rivalry between his sons when he was old and blind, carries a name that means, "He will laugh." Perhaps the name – given to him by God Himself before Isaac was born – means what the psalm means when it says, "Those who sow in tears will reap with joy" (126:5). Faith means the courage to persist through all

the setbacks, all the grief, never giving up, never accepting defeat. For at the end, despite the opposition, the envy and the hate, lie the broad spaces, Rehovot, and the laughter, Isaac: the serenity of the destination after the storms along the way.